

Mohácstól-Trianonig

Négyszáz esztendő viharzott el nemzetünk felett történelmünk egyik legmeggrázóbb s következményeiben szinte felbecsülhetetlen károkat okozó nagy tragédiája óta. Ezek zarándokolnak el manapság véreink közül Mohácsra, arra a térre, amely a költő szava szerint nemzeti nagylétünk nagytemetőjévé lett. Elmegyünk, hogy könyeinkkel öntözzük Mohács vér-áztatta mezejét s kegyeletünk adóját leróhassuk huszonkétezer martirunk jeltelen sirja fölött. Kövessük-e zarándok-sereget, hogy elmerenghessünk azon: vajjon miért fáj oly nagyon magyar szivünknek Mohács. Hiszen nem a csata végzetes kimenetele: királyunk és huszonkétezer hősi halála szabja meg e tragédia szomorú jelentőségét, hanem a csatavesztés következményei.

Mohács előtt nagy és tekintélyes nép volt a magyar. Népesége számát tekintve, nem maradt messze a nyugati államok mögött; bátran felvehette a versenyt szomszédjaival. A Kárpátoktól az Adriáig valóban magyar szó hangzott mindenfelé, valódi nemzeti államot alkottunk, oly államot, amelynek lakosságában igen kis százalékot tettek ki a német iparosok és bányászok, a Felvidék tótjai s Erdély havasai közt meghúzódó oláh pásztoroké. Mohács és következményei tették hazánkat nemzetiségi állammá. A kétszázéves török hódoltság hatalmas mértékben meggyérítette a magyarság sorait; kegyetlen vandalizmusával óriási területeket néptelenné, lakatlan pusztasággá tett. A török kiűzését követő telepítési politika irányítói pedig szándékosan arra törekedtek, hogy néprajzilag minél tarkábbá tegyék hazánkat, mert ezzel az ellenünk folytatott titkos aknamunkát: a beolvasztó törekvéseiket akarták támogatni, erősíteni. Oszd meg és uralkodj! Ez az elv volt évszázadokon át felsőbb helyen a magyarországi

politika vezéreszméje; ennek értelmében azután mondhatnám meg sem kísérelték, hogy azokat, akik magyar testvéreik martiromsága árán jutottak évezredes hazánk területén földhöz és kenyérhez, nyelvilag, vagy legalább is érzelmi kapcsolatokkal közelebb hozzák a magyarsághoz. Jól tudjuk, hogy csak a legutóbbi évtizedekben érte el ezeréves határainkon belül a magyar lakosság az 50 százalékot; a nemzetiségi kérdés Mohács óta állandóan sorvasztotta állami életünket, míg végül a világháború alatt a Wilsoni örületben jogcímét talált arra, hogy ezeréves határköveket ledöntve Trianon minden átkát s nyomorúságát reánk zúdítsa. A nemzetiségi kérdés volt hazánk feldarabolásának egyik okozója s minthogy a nemzetiségi probléma Mohácsal kezdődik, joggal mondhatjuk, hogy Mohácsnál kezdődik a Trianonhoz vezető út.

Kit okoljunk Mohácsért? Mindenekelőtt önmagunkat, elődeinket. Az ősi turáni átok: a pártoskodás ásta meg a mohácsi sirvermet. Épen a legutóbbi idők történelmi kutatásai alkalmával tűnt ki, hogy a Mohácsra érkezett török sereg megközelítőleg sem állt oly hatalmas számbeli többséggel a magyar tábor fölött, mint ahogy azt a régebbi történetíróink feljegyezték. Ha akkor a nemzet egységesen, egy emberként állt volna! Lajos mellé, akkor nyert ügyünk lehetett volna. De még veszített csata esetén sem vált volna nemzeti tragédiává Mohács, ha az átkos visszavonás szelleme a kettős királyválasztáshoz nem vezet. Az egyik párt a törökkel cimborál, a másik a németektől vár minden jót s a két tábor talán jobban gyűlölte egymást, mint a törököket.

Csoda-e, ha a török befészkelhette magát s elsorvasztotta nemzetünket? Nem a törököket, hanem saját véreinket kell hibáztatnunk! Ez

a legfajóbb megállapítás, ami most, az eseményeket négy évszázad történelmi távlatából nézve, az évforduló alkalmával lelkünkben kijegecesedik.

Vajjon megértjük-e ma a mohácsi tömegsír mélyéből felszálló intő szót, mely összetartásra, nagyobb és bensőségesebb hazaszeretetre figyelmeztet? A történelmet az élet mesterének szoktuk mondani; vajjon tudunk-e Mohács négyszázados év-

fordulóján okulni s nemzetünk jövőjére vonatkozólag oly programot alkotni s annak megvalósításához erőt gyűjteni, amely egy boldogabb korhoz vezet? Ne csak a feledés, a megbocsátás, a török nemzettel való ünnepélyes kibékülés napja legyen e gyászünnepeünk, hanem a helyes uton haladó nemzeti öntudat felébredésének napja is! K. I.

A magyar falu a budai várban.

Büszkén, magasan áll a királyi vár a Duna felett, végigtekint a zajos fővárosra, a láthatárba merülő alföldi síkon vigeg a csonka határokig. Bus szomorú magyarok, de sokszor néztek fel csillogó ablakaira, a budai sziklát megülő fenséges épületre benneláták megtestesülni a dicső múltat és töle reméltük és hittük a boldog jövő kiteljesülését.

Diszes aranyhimes királyi öltözetek pompázó diszmagyarok, fényes katonai uniformisok jártak-keltek évtizedeken keresztül a budai királyi várpalota méltóságos árkaíjait alatt. Suhogó selymek, nehéz brokátok, szépmívű kardok, drágamenték: ezek voltak otthonosak a magyar nemzet legeslegesülő házában: a magyar királyok udvarában.

Az 1926. esztendő Szent István napján mintha csoda történt volna: a történelmi falak között, a cifra cirádás ablakok alatt az ujlott erővel kisütő nap fényességében a nép, a falu egyszerű, kérges kezű dolgos emberei és asszonyai jelennek meg a palota udvarán, az ősi magyar népviselet szinopompájában. Ott csodálkoznak, járnak-kelnek a mezőkővesdi menyecskek, a piros pruszlikos sárosdi, a hófehér ruhájú lőrinczi, a tarkakendős kapuvári, ormánysági leányok, lobogós ingujjú megtermelt szép szál legények. A falu népe jött fel az ország szívébe a Faluszövetség hívó szavára, hogy miután hódolt az első magyar király szellemi öröke előtt, felkeresse a jelenlegi első magyar embert, az ország kormányzóját, hogy előtte őszinte hódoltnak, mélységes nagyrabecsülésének és szerető ragaszkodásának adjon kifejezést.

Aki nyitott, mélyenjáró szemmel figyeli a mai nehéz idők futását, aki érzi a mai napok történelmi súját, az a budai vár és a magyar falu találkozásában látja és érzi azt a történelmi és nemzeti jelentőséget, melyre az egész ország-

nak felfigyelnit, emlékezni kell. Körülötünk mindenütt dühöng a társadalmi osztályok között a harc, nálunk is nyílt vagy titkolt lappangó betegségként marcangolja a nemzet egységét az egyetlentlenkedés átkos kóroja.

A meg nem értés és pártoskodás e bábeli zavarában ime felzarándokol a falu egyszerű földmives népe az ország fővárosába, hogy üdvözölje az ország kormányzóját, azt a magyar embert, aki nagy válságainkban kemény marokkal fogta a zátonyok közé jutott magyar nemzet hajójának kormányát. Jöleső örömmel állapíthatjuk meg, hogy a magyar népben kiirthatatlanul él az ősi erények; a hazaszeretet, a tekintélytisztelő, az országért dolgozó főemberek megbecsülése iránti ragaszkodás. Minthá a régi királyok szelleme vonult volna végig Szent István napján Óbudavára felett, az ország népe felkeresi az ország fejét, aki lejjön közéjük, meghallgatja panaszaikat, ügyes-bajos dolgaikat, elbeszélget velük. Az ország első embere megértette azt, mit keres a falu népe a királyi várban? A régi nemzeti királyok hagyományai szerint az ország vezetésének gondjait félretelve minden egyszerű emberhez van egy jó szava, egy kedves mondata, sorra bemutatgatja magának a küldöttekkel jött főjegyzőket, községi bírókat, kikérdezi őket a nép helyzetéről, az idejéről, tanácsokat ad nekik, megdicséri őket.

A budai várban történt történelmi találkozóról szerteszét az országba visszavándorló népek dobogó lelkes magyar szívének ragaszkodásán és törhetetlen hitén kívül azt a szemmel látott és saját fülekkel hallott biztos és boldog érzést vitték szét a magyar falvakba, hogy van ennek az országnak és a szenvedő magyar népnek szerető atyja, hű pártfogója, bölcs kormányzója: a legendás hírű Horthy Miklós.

Elment.

Irta: FEKETE ALFRÉD.

Berizporoztam már a lelkemet
És maszkot huztam minden érzésemre.
Nagy, céda lázam bujj vissza a csendbe!
Hiszen ugys minden egyre megy..

Nagy bűnöm van: a szétguruló Eszme,
Az érzelmekkel bus hálóbba font..
De jó a vén komor bakó: a gond
És száz virágos vágyat lefejeznel

Aranyruhában, álmódóva jött fel
Nyárkastélyomba: a parkban haladt,
Kacagott a fű lábai alatt,..

De ablakomnál vén szürke kúrtökkel
Felharsogott a zűrös, zajos Élet:
Az érzés megriadt és tovalépett...

S nem láttam többél

Használjuk a műtrágyát!

Irta: GRÓF AURÉL
(Utánnyomás tilos)
(Folytatás)

Múltkor cikkemben eljuttottunk odáig, hogy megállapítottuk milyen mennyiségben tartalmazza az istállótrágya és a különféle műtrágyák a vízben oldható növényi tápláló anyagokat, továbbá, hogy milyen arányban igénylik a növények a különféle táplálóanyagokat s megvizsgál-

tuk, hogy teljes istállótrágya adagolás mellett van-e jelentősége a műtrágyák alkalmazásának.

Most azt fogjuk felderíteni, milyen talajon célszerű a műtrágya használata, mi kell ahhoz, hogy a műtrágya érvényesülni tudjon, hogyan végezzük a műtrágya kiszórását s mikor kell azokat kiszórni?

Hogy a kérdésre megfellelhessünk különbséget kell tenni műtrágyák között.

Hazai viszonyaink között legtöbb- ször a foszforsav pótlására van szükség. A mi talajaink rendszerint igen szegények foszforsavban, ami van is bennük, az is nehezen oldható, a növények nehezen tudják felvenni. Ezen a már eredettől fogva foszforsavban szegény talajon apának aránylag igen sok kalászt, főleg búzát termeltek és azt eladták. A gabonaszem képzéséhez a növény sok foszforsavat fogyaszt és ez a nagy mennyiség mind kikerült a gazdaságból. A talaj ereje állandóan fogyott. A régiek a trágyázásra nem sok gondot fordítottak s mást, mint istállótrágyát nem ismertek. Ebben még mint az előbbi közleményben láttuk a nitrogénhez és a kálihoz képest, kevés foszforsav van. A nagymértékű gabonatermeléssel a foszforsav mindig fogyott, a visszapótlás hiányos volt, be kellett tehát következnit az időnek, amikor feltétlenül gyarapítani kell a talaj foszforsav tartalmát, különben kielégítő termést nem kaphatunk. Ezért jó nálunk csaknem min-

den talajon csaknem minden növény alá foszforsavműtrágyát használni.

A foszforsavtrágyák között vannak könnyebben és nehezebben adhatók. Hogy melyeket mikor használjuk azt majd ez egyes növények műtrágyázásánál fogjuk látni. Most csak annyit mondok, hogy nálunk a foszforsavat könnyen felvehető alakban tartalmazó szuperfoszfát van a legjobban elterjedve, ez a mi legfontosabb műtrágyánk.

Káli-trágyára a homokos, lazább talajokon van szükség. Ennek az a magyarázata, hogy a laza talajok általában szegények táplálóanyagokban, de különösen káliumban, mert olyan ásványok elválásából származnak, melyek vagy egyáltalán nem, vagy csak kevés káliumot tartalmaznak.

Nitrogén-trágyára általában a szegény sovány földeken van szükség. A jobb talajokon olyankor van használatuknak jelentősége, amikor a vetésszorgóban valamely növény igen messze kerül az istállótrágyától, vagy ha a növényi fejlődésének egy veszedelmes stádiumán gyorsan áttakarunk segíteni. Az előbbi eset a mi vidékünkön általában elterjedt 6 éves trágyázási forgó mellett az 5-6 évben majdnem minden esetben beáll s ezért igen ajánlatos a mi gazdáinknak a nitrogén visszapótlás gondolatával foglalkozni.

A káli és nitrogén-trágyák hatásának felosztására ajánlatos foszfort is adni.

A műtrágyát rendszerint poralakkban, tehát szilárd halmazállapotban visszük ki földünkre. De a növények csak oldatokból tudnak táplálkozni. A talajnak tehát nedvességet kell tartalmaznia, nyirkosnak kell lennie, különben a műtrágya nem oldódik fel, vagy legalább is nem kerül olyan hígoldásba, hogy a növények felvehessék. Innen van az, hogy száraz évszakokban a műtrágyáknak nincs meg a várt hatásuk. Az áldáshoz szükséges víztől úgy gondoskodunk, hogy kellő talajműveléssel a téli csapadékokat a talajban konzerválni igyekezzünk. A tarló buktatás, őszi szántás, a tavaszi szántás mellőzése, illetve helyettesítése talajlazítással (boronálás, grubberolás, extirpálás) kapálás azok a módok, amelyekkel a téli nedvességet a talajban megőrizni tudjuk. Ezen munkálatoknak megfelelő időben és megfelelő lelkiismeretes módon való végrehajtásában rejlik a műtrágyázás sikerült alkalmazásának nyitja. A talaj megszártalmát sem szabad figyelmen kívül hagyni, mert a mérs a növényi táplálóanyagok feltárását, a vízben könnyebb oldásra való előkészítést végzi a talajban. Tehát gondolnunk kell arra is, hogy talajaink ne legyenek mérszegények. Arról, hogy a talajban mérs van-e jelen, bárki könnyen meggyőződhetik az igen egyszerű „pezsgési próba” útján. Ez abból áll, hogy a kérdéses talajból vett mintára sósavat, ecetsavat (jó erős eszencet) csepegtetünk, amelynek hatása alatt a talajban levő mérs pezsgeni kezd. A pez-

Katolikus nagygyűlés.

Augusztus 29-én, vasárnap Baglyasalján a bányatelepi iskola előtt, árnyas fák között, díszes zöldsátorban csendes misét celebrált Herczeg József esperes plébános. Evangélium után rövid szentbeszédet mond az ünneplő közönségnek, melynek soraiban felekezeti és társadalmi különbség nélkül a telep és vidék szép számban jelent meg.

Ragyogó nyárutói napsütésben, imádságos lelkek könnyező szemét látták a tömegben, melyben ösz öreg emberek boldogságtól ragyogó arccal hallgatták a szentmisét, melyen oly ritkán vehetnek részt, hiszen Baglyasalján nincs templom s öregségük pedig megakadályozza abban, hogy városunkba jöjjenek szentmisére. A szenténekeket harmóniumon Pál János kántortanító kísérte művészi játékban, kitűnő hangján. A magas fák által határolt területen nagyszerűen hangzott a harmónium hangja s ünnepélyes hangulatot teremtett, ameddig csak elhatott.

Szentmise után Zsigmond József, a baglyasaljai katolikus kör agilis elnöke nyitotta meg a népgyűlést, felkérve beszédének megtartására Dr. Verseyh Ferenc bpesti orvost, a Katolikus Népszövetség központi főtitkárát.

A fiatal, lelkes szónok bonckés alá veszi a haladó magyar nemzetet, kiméletlen szigorral állapítja meg a diagnózist s jelöli meg a gyógyulás útját is.

A Krisztustól való elpártolás s ezzel az állati ösztönök felszabadulása volt a legsúlyosabb baj, mely idejuttatta ezt a nemzetet, melyet a háborúban le nem győztek, de a hazátlan, istentelen szellem befelé fordított a keresztény magyar lelkekbe, kirántva lábuk alól a talajt s sodorba mindenki kapcájának Mária országát, melyet ezeréves tisztesség és nehez mult alapján vallott magának e szilaj nép, a kelet és nyugat ütközőpontja.

Statistikailag mutatja ki az orgyilkosok és gyilkosok félelmetes szaporodását, a vallásos meggyőződés fokozatos csökkenését. Szomorúan állapítja meg a katolikusoknak, általában a keresztény tömegnek aránytalan kis térfoglalását minden téren s ezzel szemben a zsidóságnak a gazdasági téren való erőszkos meg erősödését, melynek vége, a keresztény társadalomnak a rabszolgasorsba való döntése lesz.

A nagyhatású, mély gondolatu beszéd, az őszinteség és kétségbeesés hangját vitte az alvó szívekbe, felrizza kábultságból az elbolondított munkásszót, melynek rabszolgasorsra csak azóta van, mióta hazátlan és istentelen vezetők irányítják sorsát, akiknek egyedüli céljuk

profitális politikájuk szolgálása, a fizikai erőnek teljes kiszípolódása, egy állandóan elégedetlenkedő tömeg megteremtése, mely saját nyomorúsága miatt szemben szálljon az Isten és Haza fogalmával, mintha az volna oka minden bajnak és igazságtalanságnak, mely az ő sorsát irányítja.

A kiváló, szociális és vallásos szellemű beszéd mély nyomokat hagyott a hallgatóság lelkében.

A népgyűlést ezután Zsigmond József közvetlen szavakkal zárta be, kérve a hivatalt a hallott igazságok megfontolására és a Katolikus Népszövetségbe való belépésre.

Ezzel a gyűlés véget ért.

„Gyurkovicslányok” Baglyasalján.

Augusztus 28-án este a baglyastelepi kaszinó termében a Sirály cserkészcsapat zászlója javára Schreiner Jenőné és Kraft Aladár nemes szándékkal és sok fáradsággal hozták színre Herczeg Ferencnek ismert színművét.

A darab régi, talán az ott megjelentek valamennyien látták már valahol a darabot, de a szám mutatja, hogy Herczegnek ez a kedves darabja ma sem vesztette el vonzóerejét. A darab könnyed, bohó, de ildomos kedélyessége, a 80-as 90-es évek korbússza, a sok lányu mamák és önzetlen jóbarátok kiapadhatatlan trükkjei ma is megkapnak, bár az élet már sokban változott, vagy talán éppen azért kellemesen elringatnak egy vidámabb, könnyebb világélgkörében.

Meg kell állapítanunk, hogy a szereplők valamennyien komolyan és becsületesen törekedtek beleélni magukat szerepükbe, s ez a törekvés úgy láttuk tényleg sikerrel is járt. Az ezredesné szerepében helyes volt Bosnyák Jolánka, a lány szerepekben Fischer Rózsika és Bender Baba ügyeskedtek. Kedves volt temperamentumuk közvetlenségével Blanka Sárika. A férfi szerepekben különösen Tisch László és Deszberg Miklós fáradtak sokat, hogy az ezredes, illetve Horkai Feri alakját megjelenítsék.

Az egész, indítóokaiban tiszteletreméltó előadás inkább az akarat és törekvés jegyében folyt. A darab rendezőifigyelen kívül hagyta, hogy egészen speciális magyar darab előadásra vállalkoztak. Herczeg Ferenc a történelmi középosztály szellemének kitűnő ismerője, nála senki az újabb magyar irodalomban nem szólaltatta meg az ősi, de már hanyatló középkor

A katolikus ünnepség megrendezése Zsigmond József és Kossik István érdeme, akiknek vallásos meggyőződése s a nyugtalan s beteglelkű társadalom gyógyítására irányuló nemes munkájuk sok felejtethetetlen órát szerzett már Baglyasalja népének, melynek lelkelete alapjában véve nem rossz, csak a különféle lázító jelszavak hatása alól nehezen tud szabadulni. Isten áldása kísérje munkájukban, melynek meg is lesz az eredménye, ha kitartanak továbbra is a kereszt mellett, hűségesen.

A gyűlés után szűkebbkörű társas ebéd következett, melyen Dr. Szabó Lajos a pápára és hercegprimásra. Martény főmérnök Dr. Verseyh Ferenc: Herczeg József Beczner főjegyzőre, Dr. Verseyh Ferenc Baglyasalja keresztény, magyar társadalmára ültette poharát.

osztályunk szellemét. Irásaiban a gentry minden hibájával, könnyelműségével, fesztelén uri gavalléros modorával, bár nem mindenben irigylésre és követéseméltó, de olyan speciálisan magyar jelenség, melyet csak egy hosszú történelmi és kulturális multal bíró nemzet tud ki-termelni egy hanyatló periódusában.

Ezt a specialisan magyar szellemet, lüktető, lendületes és még dekadenciájában is imponáló temperamentumot nem láttuk a darabban.

Igaz, ez a szereplők részéről sok mélyedést, sok tanulmányt, élettapasztalatot, vagy legalább a korszellemének intiuitív megérzését kívánja.

Hogy ez nem volt meg az előadásban, azt a szereplők ifjú korának kell tulajdonítani. Az élettapasztalat, tanulság és főképp a magyar lélekkel való töltekezés azonban a határozottan törekvő szereplőket még igen jó előadásokra fogja képesíteni.

Mohács..

Irta: FEKETE ALFRÉD

Mint nyers malomkő közt a buzmag, Porrá leszünk mi: uj haza-kovacsok.. Örökre lassan komor, bus Mohácsok, Zord, ezredéves, ujult forgatag..

Magyar adósság, vén turáni átok, Gonosz testvérharc csonkít: hull a tag. Véres sirokból tompa hullaszag Váddal gyötri a gyűlölt ur-világot!

Csitulj te vád, ne hullj magyar Panasz! Beszörtuk serral szerte a világot; E zálogokban a Jövő csirázott..

Forogj malomköl Mégis lesz Tavasz, Lángliszt leszünk majd: uj erőket adni S uj vér zenéje fog bennünk fakadni!

Hírek és különfélek.

Eljegyzés. Fischer Ernő Zagyva-pálfalvai üveggyár főkönyvelője eljegyezte Girárdi Annita Eszther urleányt.

Mohácsi emlékünnepe Vizsláson. A vizslási „Dalegyet” f. hó 29-én kisebb ünnepély alkalmán emlékezett meg a mohácsi vész alkalmával elesett hősről. Tóth Kálmán v. tanító megemlékezett a nap fontosságáról, a Dalegyet pedig elnevelte a „Himnusz” és az „Öröknyugalom adj” című darabokat 4-es férfikarra.

Figyelmeztetés A város környékén gyakorlatozó katonaság f. hó 5-én vasárnap reggel 6 órától, este 6 óráig a nagy lőtéren (Kercseg tető és Karancskölztől), éles géppuska és golyószóró lövészetet fognak tartani. Figyelmeztetnek a lakosok, hogy a közölt időben ne tartózkodjanak a jelölt helyen és az átjárást is kerüljék.

A halás Sirályok ezután mondanak a nyilvánosság előtt is köszönetet a zászlóalapjuk rendezett előadás szervezőjének Scheiner Jenőné urhölgynek és rendezőtársainak Ember Kálmán és Kraft Aladárnak, valamint az összes szereplőknek, akik fáradhatatlan munkájukkal lehetővé tették, hogy a lelkes szívvel adakozó megjelentek révén rövidesen meglobogtathassa a szél fejük felett a lilomos zászlót.

Kirándulás. A M. K. E. Salgótarjáni osztálya folyó év szeptember hó 5-én (vasárnap) Hollókő várában tartja hivatalos kirándulását. Indulás reggel 5 kor ind. vonattal a Fötérről. Utirány: Mátaszöllősig vonattal onnan Garol, Zsinging, Hollókő, Hollókővára, gyaloglás 2 óra. Élelmet mindenki hozzon magával. Vezető: Kaszper Kálmán.

A salgótarjáni Ébredők mesedélutánja és kulturstje. Az Ébredő Magyarok Egyesületének salgótarjáni csoportja 29-én délután mesedélután rendezett a tagok gyermekei részére a Kaszinó nagytermében. A terem zsúfolásig megtelt apró ébredőkkel, akik nagy érdeklődéssel kísérték Rákóczy bácsi meséit Hófehérkéről és a 7 törpéről, Aladin csodálampájáról és a Csizmas kandurról. A vetítő gép által sugárzott képek nagy tetszést váltottak ki az apróságokból s zajosan kívánták, hogy többször is rendezzenek ilyen mesedélutánokat. Este 8 órakor kezdődött a kulturst programja, melyen a ker. szoc. Dalárda Sztankovics J. vezetése mellett adta elő legszébb énekzeit. Rákóczy közp. ügyv. igazgató bajtárs rövid előadása, melyben a keresztény kultúráról s a nemzeti irányról beszélt élénk tapsot váltott ki a hallgatóságból. Baranyai szerv. titkár 2 novellát olvasott fel Budavári László egyik könyvéből. Rákóczy felolvasása következett azután a Vág völgyéről, melyet vetített képek kísérték. Egymás után elevedtek meg előttünk hazánk legszebb legregényesebb vidékei s a szemeinkben felvillanó dacos tűz bizonyította, hogy Salgótarján magyarjai soha nem mondták le az elszakított országreszekről. Gáspár Béla szerv. titkár magas szárnyalású beszéde után véget ért az ébredők kulturstje, melyet rendszeressé téve szolgálja a magyarság kulturáját városunkban.

Műsoros est. A Salgótarjáni Levente Oktatóképző Tanfolyam hallgatói, a helybeli Levente zászlóalap javára f. é. augusztus 28-án tánccal és tombolával egybekötött, igen jól sikerült műsoros estét rendeztek az Acélgári Tiszti Kaszinó nagytermében, mely est sikerében méltán lelhatték örömeiket vitéz Pál Imre őrnagy, járási testnevelési vezető és Borbás István acélgári tanító, leventeoktató, kinek szakavatott rendezése, dicséretet és elismerést váltott ki a megjelent közönségből. A műsort az Ursutz József karnagy által vezetett acélgári zenekar kísérte mellett élénkelte, Hiszekegy nyitotta meg, mely után Petrőczy Gyula karancseszi-i földbírtokos, levente főoktató hatásos szavazata, majd Tóth Lajos kökényesi kántor szép zongorajátéka következett. Mig a vitéz Puskás Zsigmond, Tóth Lajos, Bányász Gyula, Tóth Ferenc, Rác József, Fekete Gyula és Dürner Győző által előadott „Komédia”, melyben minden szereplő tudása legjavát nyújtotta, vig nevetésre, sokszor harsogó kacajra ingerelte a hallgatóságot, addig a Kovács Géza zongorakísérete mellett Gáthy E. testnevelési tanár által nagy hatásal elénekelt „Párizsi álom” Trianont és annak átkát juttatta a hallgatóság eszébe. „Majd az est egyik leghatásosabb jelenete” került színre: „Két ember a bányában” Vladimir Gy. római igazgató-tanító és Bedő Albert acélgári tanító, okt. előadásában, mely alkalommal utóbbinak kiváló játékát általános feltűnést keltett. Ezután Kovács Géza zongorakísérete mellett Vilim László kallói kántor, f. okt. igen szépen székelydalokat, majd vitéz Puskás Zsigmond nagyszerű alakítással. Aktuális strófák-at énekelt, mely utóbbiak derűt és mosolyt fakasztottak a közönség körében. Végül a fáradhatatlan Borbás István vezetésével, az oktatók kara által jó összhangzattal elénekelt magyar dalok után az igazán szép, változatos és nívós műsoros estét az acélgári zenekar kísérte mellett a Himnusz fenséges akkordjai zárták be és mindenki szívében egy kellemesen eltöltött estének az érzésével, a legteljesebb elismeréssel adózott a rendezőségnek és szereplőknek egyaránt. A hajnali órákig, tartott tánc is a műsoros est sikerét tükröztette vissza és csak nagynehezen oszlott szét a megjelent közönség, mely megjelenésével tanujelét adta annak, hogy megértéssel, szeretettel viseltetik a Levente-mozgalom iránt, amint hogy ez minden igaz magyarnak kötelessége is. (— a — a.)

Ébredők gyűlése Mátaszőlén. 29-én, vasárnap délután Mátaszőlén népgyűlést rendezett az Ébredő Magyarok Egyesületének helyicsoportja, melyen Gáspár Béla szerv. titkár bajtárs vett részt a központ képviselőjében. A salgótarjáni csoportot 30 feketeinges Sas képviselte,

gés erősségéből következtetünk a talaj kisebb, vagy nagyobb mérsztartalmára. Ha kevés a méz, a műtrágya érvényesülésének ez is akadály lehet. Ezt tehát pótolni kell, ami égetett mészpör, vagy gipsz, esetleg mézsnitrogén rászórása után történhetik.

Nagyban befolyásolja a műtrágyák hatását az is, hogy megfelelő módon és időben legyen kiszórva, a talajjal kifogástalanul elkeverve, alátakarva. Feltétlenül ragaszkodni kell ahhoz, hogy a műtrágya tökéletes egyenletesen legyen a földön elszórva. Ha ezt elmulasztjuk, az egyenetlenül elszórt műtrágya nyomán a növényzet is egyenetlenül fog fejlődni, foltosan érik be, aminek következtében pl. a búzánál nagy lesz a pergési százelek s általában az egész termés minősége egyenlőtlen lesz.

A műtrágyát vagy kézzel, nagyobb mennyiség esetén azonban géppel szórják ki.

A kézi vetésnél úgy szórják mint a magot szokás. Azonban munkásaink egészségének megóvása érdekében jó lesz műtrágyaszóró keztyűvel és védőszemüveggel felszerelni őket, mert a műtrágyákban rendszerint jelenlévő maróanyagok (szuperfoszfátban kénssav) fájdalmas sebek okozói lehetnek.

A műtrágyaszórógépek alakjukban, szerkezetükben a vetőgépekre emlékeztetnek. A vetőládán végighúzódo mozgatószerkezet segíti elő a műtrágya egyenletes kiszórását.

A vetőgéppel kombinálva is látunk műtrágyaszórókat. Ezek a műtrágyák a maggal egy sorba szórják. Munkájuk igen tökéletes. De csak könnyen oldódó műtrágyák szórására: sorbatrágyázásra lehet ajánlani. A szuperfoszfát, 40 szá-

zalékos káli, chilisálétrom szórására egyenesen ajánlatos.

A műtrágyaszóróval kombinált vetőgépeknek 2 ládájuk van, egyikből a vetőmag, másikkól a műtrágya kerül külön-külön csoroszlyán át a talajba. A műtrágya a maghoz közel, de mégsem közvetlen érintkezésbe jut a talajba. Tehát olyan helyre jut, ahonnan hellő higitásban, de mégis a lehető legközelebből s így leghamarabb fel tudja venni a növény Ezért ugyanolyan hatás elérésére jóval kevesebb csaknem félmennyiségű műtrágya elegendő. Nagy előny, hogy a mag és műtrágya egymunkával jut a talajba, tehát ezen gépek alkalmazása munkamegtakarítást jelent. Az így kiszórt műtrágyának annak teljes kihasználása már az első évben bekövetkezik, tehát utóhatásra nem szabad számítani.

A műtrágya kiszórásának idejét illetően distinguálni kell a könnyen és nehezen oldódók között. A nehezen oldódókat jóval a vetés előtt kell kiszórni. A tavasziak alá már ősszel, az ősziak alá már a keverő szántásra kell elhinteni és utána befogasolni. Tehát ezeket sorbavetni nem szabad. A könnyen oldódókat sorba vessük, vagy ha külön szórjuk (kézi kiszórásnál) közvetlen a vetés előtt a vetőgép előtt haladó borona előtt szórjuk el. A műtrágyák száraz, szélcsendes időben szórandók el. Esős időben ne szórjuk, mert a műtrágyák többnyire gyhoszkopikusak lévén, a nedvességet magukba veszik, összecsomósodnak, a sorbavetőgép csőveit, csoroszlyáit eldugaszolják. Széles időben a szél a finomra őrölt port elhordja a munkások szemébe, szájába, légzőszerveibe jut s ott maró, esetleg mérgező hatást váltthat ki.

(Folytatjuk)

„Sasbál”. Az Ébredő Magyarok Egyesülete kebelében működő „Sas”-ok szeptember 5-én vasárnap este 8 órakor a Vadász vendéglő összes termeiben és a Kaszinó nagytérképében táncmulatságot rendeznek. Belépődíj nincs! Táncrend-megváltás személyenként 10.000 korona. Adományokat köszönettel fogad a Rendezőség. Aki jól, magyarosan akar mulatni, aki támogatni akarja a „Sas”-t nemzet és fajvédő munkájában: az ott lesz a Sasok bálján!

Világnevelési incidens az Erzsébet utcán. Vasárnap kora délután parázs incidens zavarta meg a vasárnap nyugalmas hangulatát. A Budapestről beérkezett ébredő vezérek tiszletére az úgynevezett Sasok csoportja felvonult a kisállomásra, ahol a szemtanúk állítása szerint az ellenpárti és ellenfaji egyének gunyos magaviselettel ingerelték az ébredőket. Az önuralmukat megőrző Sasok rendben Kovács Géza üzletéhez vonultak, ahol azonban bemozdások szerint újból gunyolódásoknak és ugratásoknak voltak kitéve, úgy hogy végre is elcsatant az első pofon, amiből általános tumultus támadt az Erzsébet utcában annyira, hogy csak Baranyai titkárnak a Sasok parancsnokának erélyén mulott, hogy valóságos verekedés nem támadt. Ezt az elősiető rendőrség is megakadályozta. A helyzetre jellemző, hogy még állítólag kés is villogott az ezek szerint provokáló egyének egyikének kezében. Szükségesnek tartjuk itt megjegyezni, hogy az Ébredők eddig is a legnagyobb fegyelmről és önuralomról tettek tanuságot: A kebelükben alakult Sasok tekeingyes csapata sem azért alakult, hogy zsidóval fesse pirosra az olasz eseményekben tisztelet és megbecsülést kivívott feketeinget, hanem, hogy az Ébredők elszánt, de komoly célkitűzéseit, katonás, formaruhás magatartásával aláhúzza s minden gyűlés rendjéről, biztonságáról gondoskodik. Ha egyes értelemkölyöknök ez is gunyolandó, úgy arra figyelmeztetünk minden zsidó polgártársat, hogy az esetleges incidensekért vessen a provokálók megmondhatatlan ténykedéseire. Az Ébredő Egyesület hatalmas izmosodásával meg a maga útján de azt üzeni: ellentábornak, hogy elég volt!

Kilátó felavatása a Kékesen. Városunk turistái előtt is igen nagy népszerűségnek örvendő Kékesen, amely Csonka Magyarországnak legmagasabb csúcsa, nagy ünnepség keretében leplezték le a Mátra Egyesület által emelt Dr. Vass József népjóléti miniszter nevére elnevezett kilátó tornyot. A fényes külsőségekkel rendelkező ünnepély keretében Országról Gyöngyös város polgármestere üdvözölte a népszerű minisztert, aki valóságos hegyi beszéddel válaszolt, amely tele volt irredecentizmussal, bizó hittel jövőnk iránt. A nemzet minden tagjának azt kívánta, hogy kilátó torony legyen, amelyen át a magyar jövő biztató kilátásait láthatjuk. Drámai erővel szövegezte, amidőn arról beszélt, hogy megátkozni való minden magyar, aki beenyugszik a rák kényszerített viszonyokba. A szentmisével bevezetett ünnepség hatalmas lombsátorban felszolgált disztribúcióban végződött. Itt említjük meg, hogy a Kékesnek így már van pártfogója Gyöngyös város személyében, de nekünk Salgótarjániaknak is van egy hegyünk, amelyen kilátó helye vagy összedült vagy egyszerűen életveszélyes az arra való felmászás. Ez a Karancs. A Karancs egészen a mienk, de a szépségeinek élvezése mellett nem ártana ha egy kevés gondoskodnánk is róla. Szükséges volna, ha a tetején lévő kilátó helyén egy szilárd és kellően biztosított feljáróval bíró kilátót emeltetnénk. A gondolat megvalósítására felhívjuk agilis polgármesterünk figyelmét, aki minden turisztikai gondolatot felkarolt eddig, de a Karancsról való gondoskodásban csak a ut jezéség jutott. Hátha a Kárpát Egyesület itt is emelhetne egy „Vass” tornyot?

Katholikus Testvérek! Ifjak! Férfiak! Hitbuzgó ősünk által évszázadokon át oly sokszor látogatott, imáink, könnyeink és lábnymaiktól számtalanszor megszentelt, ősrégi szép kegyhelyre, a Nógrád-vármegyei Mátraverebélyi-szentkútra a Jászág, Heves, Borsod, Abauj-Torna, Hajdu, Zemplén, Nógrád, Gömör, Hont, Pest vármegyék s az Alföld derék magyar katolikus ifjai és férfiai f. évi szeptember 11. és 12-re, Mária sz. neve ünnepére nagy zarándoklatot rendeznek a Kath. Népszövetség vezetése mellett, amelyre minden hitét, hazáját szerető magyar Katolikus ifjút és férfit szeretettel elvárunk. Legyen a zarándoklat tö-

meges megmozdulása a katolikus férfiaknak, bátor megvallása szent hitünknek városok s falvak lakóinak ezrei előtt, mezők virányain, hegyen és völgyön át imák, szenténekek zengedezése mellett Krisztus keresztyének, s a megszentelt lobogók árnyában, igaz bübárat sok botlásainak és vétkeinkért és könyörgés egy szebb s jobb magyar jövőért. Katolikus Ifjak és Férfiak, Elöljárók, Népművelők, Földmívelők, Iparosok és Munkások, tömörüljétek és jöjjetek! Se eső, se fáradság, se munka vissza ne tartson Benneteket! Katolikus Népszövetség.

Tisztelettel közlöm, hogy 5 ülésű luxus Fiat csukott-nyitott bérautóval kilométerenként 6000 koronáért állók rendelkezésére. Ligeti Fő-ucca 303 telefon 68.

Köszönetnyilvánítás. Corvinia Általános Biztosító Részvénytársaság Budapest. Alulírott, Polneczki Lajos özvegye az uton is hálás köszönetet mondok a Corvinia Általános Biztosító r. t. igazgatóságának, amiért felejtethetetlen ígért életbiztosításának 2000 aranykoronát kitévő tőkéjét azonnal rendelkezésemre bocsátotta. Salgótarján 1926 augusztus 14-én. özv. Polneczki Lajosné.

A Magyar Posta és távirat Országos Egyesülete. Németh (Teichmann) Irén. Ez a nagyszerű ének-művész a fővárosban elért osztatlan sikerét s azt az ovációt, amellyel eddig minden feltepte alkalmával elhalmozták, a városunkban megtartandó jótékony célú hangversenyen fogja gyarapítani. A fővárosban azonkívül, hogy a hangversenyek ünnepelt stárját képezi, speciális nevet vívott ki magának az ünnepi szentmiséken való szereplésével, amikor a Cherubini Ave Maria-ját, Liszt Ferenc „Koronázási Misé”-jét Hendel „Teremtés”-ét énekelte. Akik ismerik azt a nagy és röges utat, melyet az ének-művésznek meg kell tennie amíg a legnehezebb feladatig az oratoriumok interpretálásáig elér, azok tudják csak értékelni Németh Irén egyedülálló művészetét. Közönségünk személyesen fog meggyőződni arról, hogy benne ismét egy énekfenomén jelent meg a magyar művészet láthatárán nagyterjedelmű, egyenletes és meleg hangjával itt is bele fogja magát énekelni a közönség szívébe. Kovács Andor. Ennek a művésznek a neve nemcsak a fővárosban, de szinte az országban kitűnő hangzású. Saját szerzeményű aktuális tréfi és finom humorok, a fejlett izlésnek iskolai példái. Sohasem triviális. Az olcsó hatás kedvéért sohasem áldozza fel azt a választékos stílust, amelynek egyik megteremtője. Mint csevegő kellemes, nem utánzó senkit sem gondolatban, sem külsőségekben. Sokoldalú művész, mint sanzonier a legelsőbbek közül való.

Vissza a régi magyar tánchoz. A magyarságnak három egyedülálló sajátos szellemi alkotása van: a nyelve, zenéje és tánca. A nemzetközi kultúra sorvasztó hatása alatt leginkább a táncunk van kitéve a pusztulás veszélyének. Pedig kevés tánc van a világon, mely a művészi ritmusnak fő elemeit: az egységet és változatosságot oly harmoniában mutatná be, mint a miénk. Ha ma benézünk egy táncterembe a sok idegen lehetetlen elnevezésű táncok mellett látunk ugyan csárdást, de a mai csárdás csak eredetiségéből és szépségéből kivetkötötten kivonata a magyar ősi táncnak. Ha ünnepi alkalmakkor szívesen és jogosan büszkélkedünk az apáinktól örökölt diszmagyarban, akkor ne resteljünk ős táncunkat sem eredeti formájában gyakorolni. Nem szükséges bizonyítani, hogy a nemzeti tánc helyes gyakorlása a nemzeti érzés, öntudat és jellem megerősítésére szolgál. A Faluszövetség, mely a magyar nép kedélyvilágának meg-nemesítésére és a faji sajátosságok megbecsülésére is dolgozik, nagyobb szabású mozgalmat indított a magyar ősi tánc eredeti visszaállítására érdekében. A csárdáson kívül még két tánc él itt ott az országban: a verbunkos és a káliai ketős. Ezeket nem szabad engedni, hogy teljesen feledésbe menjenek. Kíváncsunk volna feljuttatni ősünk egyik jellegzetes táncát: a süveges táncot, mint régi magyar tánckülönlegességet. A palotás táncot, mely ugyan még sorra kerül nagyobb ünnepélyeinken, de idegen táncmesterektől átváltoztatott, toldott, földolt alakban, eredeti formájában kell újra divatba hozni. A kormányt továbbra is szükséges volna fenntartani, mint mutató csoport táncot. A faluszövetség az ősz folyamán a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik odahatni, hogy már farsangi báljai az ősi magyatáncok

visszaállításának jegyében follyanak le. Az érdeklődőknek készséggel ad utbagazítást, megküldi az egyes táncok pontos és részletes leírását, amelyeknek alapján azok betanítása könnyű szerrel történhetik. Akik a magyar tánc visszaállításának országos mozgalmába be akarnak kapcsolódni forduljanak a Faluszövetséghez Budapest, V., Zoltán-utca 8.

A falu szervezkedése. Nemzetünk három negyed része ma is falun, östermelésből él. A gazdálkodó falusi ember sorsa, boldogulása tehát tulajdonképpen azonos a haza sorsával. S mégis azt láttuk a multban s látjuk a mai néhez időkben is, hogy ebben az országban mindenkinek súlyosabb és eredményesebb szava van, mint a falunak. Ujabban talán mintha figyelniene arra is, hogy mi történik ott kinn a földeken, a csűrökben, az lsten áldotta magyar ég alatt. Mindamellett azonban a falusi nép érdekei még sincsenek annyira előtérben, mint ahogy azt a jogos követelmények megkívánják. Alkotmányos országban minden foglalkozásnak akkora befolyása van, amekkorát tömörülése útján a törvényhozásban, a közvéleményben s a kormánynál el tud ismertetni. A városokban tömörült gyári munkásság kiépített szervezeteinek köszönheti azt, hogy véleményére figyelnek, s tekintetben veszik. Nem egy kormányzati intézkedésnél az irányítja az illetékesek ténykedését: vajjon mit fog ehhez szólni a szervezett munkásság? A falu népét pedig bizony sokszor csak engedelmesség hajtható néma és süket tömegnek veszik, mely szó nélkül beveszi mindazt ami felülről jön és ami sokszor igazságtalan és kárt okoz. Itt az utolsó óra: meg kell teremtenünk a falvak külön szervezeteit a legkisebb községben is. E helyi intézményeket ezután egy országos szövetségbe kell tömöríteni, mely egyes-egyes célkitűzésekkel, állásfoglalásokkal védi és istápolja erőit és kivereszi a falu igazát. Nem is kell új intézményt alakítani: itt van a Faluszövetség, mely immáron hat esztendeje dolgozik lankadatlan erővel, önzetlen munkával a magyar néperért, meg nem alkuvó kitartással harcol a meg nem értés és rosszakarat ellen. A Faluszövetség fiókjait fel kell állítanunk minden kis községben és tanyán ezekben kell a föld népének egyesülnie. Ez legyen a legelső teendőjük a falu vezetőinek most amikor az őszi idő beálltával megindul a falusi kulturmunka. A Faluszövetség fiókjainak megalakulását megkönnyíti, hogy nem kell külön alapszabály, a központ alapszabályai szerint működik a fiókszövetség is, csupán alispáni jóváhagyás szükséges a meginduláshoz. A fiókszövetség mint külön egyesület működik a falu kulturális, gazdasági és szociális fejlesztése érdekében, a központ támogatása mellett. A Szövetség el látja fiókjait gazdasági népkönyvtárakkal, a tagok között jutalomképpen szétosztható hasznos könyvekkel, a fiókok ingyen kapják a Szövetség újságjait, azokat kedvezményes rádió, vetítő vagy mozi készülékhez juttatja, gazdasági gépeket, traktorokat szerezhetnek a központ útján a fiókok stb. stb. általában a Szövetség fiókjain keresztül támogat, kedvezményez, vagy irányít minden olyan tervet, mozgalmat, melyből a falunak haszna van. Aki azt akarja, hogy községe fejlődjön, szépijljön, jobb és emberibb legyen benne az élet, az hasson oda, hogy az ő falujában is megalakuljon a Szövetség fiókjá. Utmutatással szolgál a központ (Budapest V. Zoltán ucca 8).

A szakoktatás és falugondozás uttörőjének önéletrajza. A Faluszövetség kiadásában most jelent meg Tessedik Sámuelnek dr. Bodor Antal által németből átdolgozott életrajza, melyben a 150 év előtt Szarvason általa alapított és negyedszázadig fenntartott kiváló gazdasági és ipari szakiskolánál és a falu gondozás és a szakirodalom terén kifejtett sokoldalú és sikeres munkásságát írja le közvetlen és mindenkit követésre buzdító, meggyőző hangon. Tanító, akik a falvak és tanyák ifjúságát gyakorlatias irányban eredményesen akarják nevelni, sok gazdag tanulságot és tanácsot merithetnek e nagy népművelő és gyakorlati gazda írásából. A fűzet a Faluszövetségénél 14.000 koronáért kapható.

Magyar gazdák Németországi tanulmányutja. A Faluszövetség az év tavaszán egy három hetes tanulmányutat szándékozott rendezni Németországba. Sajnos ez a tanulmányút a kedvezőtlen gazdasági és pénzügyi viszonyok miatt elmaradt. Miután azonban a küszöbön álló magyar német kereske-

delmi tárgyalások kívánatosá tennék, hogy a két ország népe között fennálló gazdasági kapcsolatok kimélyitessenek, a Szövetség ez év őszén tanulmányutját okvetlenül meg akarja rendezni. E tanulmányút tartama ezúttal 15 nap lesz. A tanulmányút összes költségei személyenként 5 millió koronát tesznek ki, mely összegben a vasúti jegy (gyorsvonal III. oszt.) elszállásolás, étkezés, podgyászok szállítása a pályaudvartól a szállodáig és a borraivalók foglaltatnak. Miután a Faluszövetség nagy súlyt helyez arra, hogy tanulmányutjában főleg arra érdemes kisgazdák vegyenek részt, továbbá mivel a mai viszonyok mellett a költségek erős megterhelést jelentenek egy falusi gazdára nézve, a Szövetség legcélszerűbb megoldásnak azt tartaná, hogy az egyes községek a legértelmesebb kisgazdát, aki alkalmas arra, hogy szerzett tapasztalatait a falujában értékesíteni tudja közközltségen a község terhére mintegy jutalmanként küldjenek ki a tanulmányutra. A jelentkezési határidő: 1926. szept. 15. A részvételi díj fele a jelentkezéskor a hátralevő összeg pedig szept. 25-ig fizetendő le. Indulási időpont okt. hó 1. A tanulmányút folyamán érintendő városok: Berlin, Halle, Frankfurt, München és Wien. Tájékoztatót nyújt a Faluszövetség Budapest, V., Zoltán u. 8.

A zálogleveles kölcsön megvalósítása Pesthy Pál igazságügyi miniszter képviselő beszámolója rövid vizsgálatot vetett megválasztása óta eltelt időre és megállapította, hogy a gazdasági és társadalmi megerősödés biztos lépésekkel halad előre. A kormánynak sikerült a pénz értékét állandósítani, úgy hogy ma a magyar korona Európa egyik legerősebben megalapozott pénze. Közgazdasági életünk szilárdságában bizik a külföld is és nem mulik el nap, hogy idegen bankárok ne kinálnának pénzt a magyar közönségnek. A pénzügyminiszter most már azzal a tervvel foglalkozik, hogy bevezetetti a zálogleveles kölcsönt, amely házaknál 6 százalékos, földnél és ipari ingatlanoknál nyolc százalékos lesz. A kormánynak tülön-tul igénybe kellett venni az adózó nép erejét, nehogy beálljon a katasztrófa, az ország gazdasági összeomlása. Most a konszolidáció biztosítva van. A kormány igyekszik munkakalkákat teremteni és ebben az évben 120 millió koronát fordított beruházásokra, amelyből nagyrészt jutott a mezőgazdaságnak. A kormány tudja, hogy lassanként megszűnik a nagy adók szedésének szüksége és lehetővé válik az adók csökkentése. Ez az időpon valószínűleg az ősz folyamán fog bekövetkezni.

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal közleménye az ipari és kereskedelmi munkapiacnak f. évi július havi helyzetéről. 1. A budapesti és a hét vidéki hatósági munkaközvetítő a f. évi július havában együttesen 6964 munkahelyet és 12.802 munkakeresőt tartott nyilván. Az előző hónap adataival szemben a munkahelyek száma 1162-vel (20%-kal), a munkakeresők pedig 529-vel (43%-kal) emelkedett. 100 munkahelyre július hónapban 184, június hónapban viszont 212 munkakereső esett. A munkapiac tehát az előző havi állapothoz képest javult. 2. A Keresztényszocialista Szakszervezeti Központ adatai szerint július hó 31-én 1498 egyén a taglétszámnak 13 2/3%-a volt munkanélkül.

Sport kinrimek.

Nagy az öröm az alvén Sugárzik a Bánya arca, Mert a Gyarat el-Paskol-ták; Így végződött kettő harca.

A szegény SSE ke-serleg, Mert nem az övé a serleg.

Örül ám a Bánya nagyon, Serleg, érem nála nagyon.

Pálfalva lett a második, Tessék, hogy hatalmasodik!

Ugy hallottuk, hogy Rigó a serleg-mérkőzések idején Rugóra fogja nevet változtatni a három mérkőzésen azonban azt láttuk hogy bizony ő csak Rigó marad és ezután is fűtül minden jó tanácsra.

Nahát, hogy milyen egy fenomen ez a Korn? Hogy-hogy miért??? Mert ő egyaránt elsőrangú: Ugy is mint balszélő, Ugy is mint szélső bal.

fel azt a választékos stílust, amelynek egyik megteremtője. Mint csevegő kellemos, nem utánoz senkit sem gondolatban, sem külsőleg. Sokoldalú művész mint senki más a legelsőbbek közül való.

A Faluszövetség akciója a földreform során keletkezett törpebirtokok megmunkálása érdekében. A Faluszövetség, az országnak ez a leghatalmasabb népies agrárközpontja, állandó figyelemmel kíséri azokat a nehézségeket, amellyel a földreform során keletkezett új törpebirtokok megmunkálása jár. Szociális és többtermelési szempontból minden lehetőséget elkövet, hogy ezeken a területeken a gazdálkodás megkönnyíthessék. Köztudomású, hogy a Faluszövetség előnyös feltételek mellett traktorokat juttat bérszántási célra, ugyanakkor pedig a földmívelésügyi minisztérium támogatásával összes fiókszövetéseit apróbb mezőgazdasági gépekkel, acéllel, boronákkal, vetőgépekkel és traktorral szándékozik ellátni olyképen, hogy módot nyújtson a gépek közös használatára s olcsó bérdíj ellenében minden kisembernek lehetővé tegye a gépek alkalmazását. A Faluszövetség kizárólag hazai gyártmányú gépeket szándékozik beszerezni s így az összes számbavehető hazai mezőgazdasági gépgyáraktól ajánlatokat szerez be, viszont azt, hogy milyen gyártmányú gépek szállíthatóak, a vidéki szörvek közgyűlése fogja megállapítani. A gépeket a Faluszövetség vidéki szerveinek 7 százalékos kamattal mellett négy évi törlesztésre juttatja s ebben a kezességben egyelőre mindazok a Faluszövetségi fiókalakulatok részesülnek amelyeknek legalább 100 rendes tagjuk van. A gépek igénybevevői használati díjat fognak fizetni, ami a legmegtérültebbben lesz megállapítva azzal a céllal, hogy a kisemberek a gépeket minél kedvezőbb feltételek mellett használhassák. Bővebb tájékoztatást a Faluszövetség agrár- és szociálpolitikai ügyosztálya (Budapest, V., Zoltán-utca. 8.) nyújt.

Kirabolták a kállói tanítót. Chikán Meliton Kálló község róm. kath. népiskolájának egyik tanítója, aki a község egyik leglelkesebb s legagilisabb népnevelője a Hangya Szövetkezetnek ügyvezetője, nyári vakációjának néhány napját is üdülésre szánta s családjával a felvidékre utazott. Ezalatt a rövid idő alatt, amit a jól megérdemelt pihenésben töltött, lakását, amelyet gondosan lezárt a falu réme és szegényfoltja Konecz Sándor, többszörösen büntetett s az aszódai m. kir. fiúnevelőintézetből megszökött fiatalok sordulóját, nagyanyjait, özv. Kiss Péternének látogatására érkezett notorius bűnöző, amikor megtudta a tanító udvarán a szomszédos épületbe takarítást végző öreganyjától, hogy a tanítók nincsenek otthon, a napokban az éjjel leple alatt tolvajkölcsökkel behatolt a lakásba, ahol óriási kárt okozott rombolásával és lopásaival. A lopott holmit a szomszédos Verseg községben akarta értékesíteni, ahol Hadházy Dénes szolgálaton kívüli csendőrtiszt helyettes ébersége és ügyessége következtében hurokra került. A betörés büne több mint valószínű nemcsak az ő büne. Értelmiszerzője lehetett ennek nagyanyja özv. Kiss Péterné is, akinél az elmulasztott élelmiszerek nagy részét meglette a nyomozást nagy erővel folytató kállói m. kir. csendőrség. A részvét óriási a közszerepetben álló tanító iránt.

Nógrádmegyei Nemzeti Intézet jutalomdíjai. Hazánk e legrégebb kulturális egyesülete folyó évi augusztus hó 23-án tartotta ülését. Az ülésen Hanzély Gyula gazd. főtanácsos elnök. A tárgysorozatott Dr. Visnovszky rezső kir. tanfelügyelő ügyvezető alelnök ismertette. A terjedelmes évi jelentés beszámoló az Intézet egész évi működéséről s végül javaslatot tesz 4 kiváló tanító jutalmazására nézve. Fejenként 1.000.000 korona jutalomban és elismerő okiratban a következő tanítók részesültek: 1) Mersz László róm. kath. elemi iskola tanító Legend. 2) Bundy Miklós állami elemi iskola ig. tanító Nagymaros. 3) Bérces Lajos ág. h. ev. iskolai ig. tanító Balassagyarmat. 4) Alexy János állami elemi iskola ig. tanító Ecseg. A jutalomdíjak és az elismerő okiratok a vármegyei Általános Tanítóegyesületnek ez évi közgyűlésén fognak átadni. A vizslási Dalkörre szére kották beszerzésére az Intézet 500 ezer korona segélyt utalt ki. Az Intézet jegyzőjévé vitéz Kertész Leó kir. tanfelügyelőséghez berendelt állami tanító választott meg.

524/1926 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a salgótarjáni kir. járásbíróságnak 1925 évi 3420/12 számú végzése következtében Dr. Gábor Ferenc ügyvéd által képviselt Licskó János javára 5.756.830 kor. s jár. erejéig 1926 évi június hó 17-én foganatosít kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 26.960.000 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. italok, sörparátus, varrógép, hordó, mérleg, szódavizgyártógép, — a Dr. Friedmann Ármán — Dr. Gábor Ferenc és Verpeléti Népbank rt. javára is nyilvános árverésen eladatok.

Mely árverésnek a starjáni kir. járásbíróság 1926-ik évi PK. 3250/ számú végzése folytán 5.736.830 ko. tökéltetés, ennek 1925 évi július hó 24. napjától járó 9 % kamatai és eddig összesen 4:85100 kortban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mátránovákön vhtást szenvedett üzletében leendő megtartására 1926 évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtti 7 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt árverés ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján 1926 évi szept. hó 8 n.

Török

kir. bírósági végrehajtó.

Két függő Brillant meteor petróleumlámpa, mely villanyra is használható e hó 15-ig eladó Cim a kiadól hivatalban.

Meghívó.

A Salgótarjáni „Hangya” Fogyasztási Szövetkezet

1926. év szeptember hó 5-én vasárnap délután 4 órakor az acélgyári olvasóegylet dísztermében

1925. évi rendes közgyűlést

tart, amelyre az igazgatóság a tagokat az alapszabályok értelmében ezennel meghívja. Ha a közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy azt 1926. évi szeptember hó 12-én ugyanazon órában és helyen fogjuk megtartani, amely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz.

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Pince: Karancsaljai u Iroda: Főter 479.

NAPIREND:

1. A múlt évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések tárgyalása, a szármadatok megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
2. A tiszta nyereségről való rendelkezés.
3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. A 7000/1925 P.M. számú rendelettel szabályozott új értékelésre vonatkozó igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentéseknek, a Hangya központ szakvéleményének tárgyalása, a megnyitó mérleg megállapítása, a tiszta vagyontól tőketartalék létesítése és határozathozatal az üzletrészek felértékeléséről.
5. Az új üzletrészek névértékének a megállapítása, az eddigi üzletrészek névértékének felemelése és az alapszabályok megfelelő módosítása.
6. A szavatosság alapszabályszerű mértékének fenntartása.
7. A felmondott üzletrészek kifizetésének 1933 évi december hó 31-ig felfüggesztése.

1925 évi december hó 31-én a tagok száma 594, üzletrészeinek száma pedig 38962 volt; az év folyamán belépett 12 tag 15,548 üzletrésszel; kilépett 6 tag 315 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált záró és megnyitómérleg az üzlethe-lyisében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Salgótarján, 1926. augusztus 20-án
Az igazgatóság.

ÖN

biztosan vevőnk lesz

Ha

levelezőlapra kérni új
árjegyzékünket fény-
képező gépek és
cikkekről.

Hatschek és Farkas

Budapest, IV. Károly-körut 26.

Dollár

sorsjegy

vidéki árusítása
megkezdődött.

27.000

dollár

értékű nyeremény.

Az árvízkarosultak és repülők javára

Sorsjegytörzesség VI. Révai u. 7,

„Izaforin“

Törv. védett 5962 sz. a. szabadalm. cipőimpregnáló folyadék, a modern chemia vívmánya, mert hivatalos bizonylatok igazolják, hogy így öntve

csak egyszer, csak egyetlenúveg „IZAFORIN”. A CIPŐJÉBE, azonnal végleg MEGSZÜNTETI LÁBA IZZADÁSÁT és tartóssá teszi a cipőjét! Nem kell többé naponta áztatgatni, kengetni, pepecselni, még sem lesz büzös és nem törik fel a lába. Megmenekül a bőrkéne nyedéstől, tyukszemtől, fagyástól és forró nyáron is kellemesen és kényelmesen viseli a legkeményebb cipőjét is

Vigyázzon a törv. védjegyre.

Magyarországi főraktár: „AGRIA” laboratórium Budapest, I. Northy Miklós ut 34. Egy adag (egy pár cipőre) 15.000 kor. Utánvétel 24 ezer kor. Kapható drogériákban, szövetkezetekben, kereskedésekben, gyógyszerárakban.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim!

Csak az udvarban

Cim: Olcsó Maradék vásár

Budapest.

Alapítva 1895 **32 Király-utca 32** Alapítva 1895
Kapható szenzációs olcsó árak mellett alant felsorolt cikkek:

Árak ezekben
3 méter voile vagy színes crepp 22
vagy kék-fehér mintás grenadin
3 méter delén vagy karton vagy sifon vagy mosott vászon vagy 1 méter duplaszél női szövet minden színben — — — 29
3 méter 140 cm. széles különböző minőségű, divatos félföltöny-vagy felöltőszövet hozzávalóval együtt vagy 1 drb virágos vattapaplan, paplanlepedővel együtt — — — 278
U. m. 2 mtr. hosszú fehérített lepedő dbja 44; duplaszélés crepe de Chine 98; selymfényű clott, minden színben 19; himzett női ing vagy nadrág 18; bőr-erős törülköző 11; angin vagy kanavász v. kelengyevászon mtr. 13.
Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban!

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örö igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Salgótarjáni APOLLO MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd Szerda	Csütörtök	Péntek
Szept. 4. 5.	7. 8.	9	10.
JACKIE A KIS ROBINSON A cimszerepben Jackie Coogan. A SZÉP FIU	KÉT CSIRKEFOGÓ Főszerepben: ZORO és HURU. Kiegészítésül: Ne utazz Pénteken	CHIGAGÓ KID Regényes idyl 6 felvonásban. Kiegészítésül: BOHÉMVER	

kezdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.